Ya?lanmaya Yönelik Anksiyete Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ya?lanmaya Yönelik Anksiyete Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33002

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ya?lanmaya Yönelik Anksiyete Ölçe?i (YAYÖ) (Orijinal ad?: The Anxiety About Aging Scale - TAAS), bireylerin ya?lanma sürecine dair ya?ad?klar? kayg? düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu I??l Kalayc? taraf?ndan 2021 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, özellikle **Türk menopozal kad?nlar** üzerinde yap?lm?? olup, ölçe?in kültürel geçerli?ini ve güvenirli?ini ortaya koymu?tur. Ölçek, ya?lanman?n getirebilece?i fiziksel, psikolojik ve sosyal de?i?ikliklere yönelik endi?eleri çok boyutlu bir ?ekilde de?erlendirmektedir.

Ölçek, toplamda 16 maddeden ve dört farkl? alt boyuttan olu?maktad?r. YAYÖ, kat?l?mc?lar?n ya?lanma ile ilgili dü?ünce ve duygular?n? 5'li Likert Ölçe?i tipinde derecelendirmesine olanak tan?r. Elde edilen yüksek puanlar, bireyin ya?lanma sürecine kar?? duydu?u kayg? seviyesinin yüksek oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Ya?lanma kayg?s?, Ya?lanmaya Yönelik Anksiyete, psikometrik araç, ölçek uyarlamas?, menopoz, psikoloji, sosyal çal??ma.

Yazarlar

I??l Kalayc? (Türkçe adaptasyon yazar?).

Amaç

Ya?lanmaya Yönelik Anksiyete Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ya?lanma süreciyle ilgili ya?ad?klar? bili?sel, duygusal ve davran??sal kayg? tepkilerini sistematik olarak ölçmektir. Bu kayg?lar genellikle fiziksel görünümde de?i?iklikler, sa?l?k sorunlar?, sosyal rol kayb? veya ölüm korkusu gibi alanlarda yo?unla??r.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, özellikle **Türk kültürü** ba?lam?nda ya?lanma kayg?s?n?n yayg?nl???n? ve ?iddetini belirlemek ve bu alanda yap?lacak ara?t?rmalara standart bir ölçüm arac? sa?lamak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Bu sayede klinisyenler ve ara?t?rmac?lar, ya?lanma kayg?s? ya?ayan risk gruplar?n? daha do?ru tespit edebilmektedir.

Yap?

Ya?lanmaya Yönelik Anksiyete Ölçe?i, ya?lanma kayg?s?n? dört ana alt boyutta inceleyen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçek, toplam 16 maddeden olu?ur ve bu maddeler ya?lanman?n farkl? yönlerine odaklanarak kayg?n?n spesifik kaynaklar?n? belirlemeye yard?mc? olur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Dört alt boyut, genellikle ya?lanman?n temel endi?e alanlar?n? kapsamaktad?r:

Fiziksel Görünüm Kayg?s? (Ya?lanman?n bedensel etkilerine yönelik endi?e).
Sa?l?k Kayg?s? (Hastal?k veya ba??ml?l?k korkusu).
Sosyal Kay?p Kayg?s? (Sosyal rollerin, statünün veya ili?kilerin kayb?na yönelik endi?e).
Ölüm ve Varolu?sal Kayg? (Ya?l?l?k ve ölümün kaç?n?lmazl???na dair derin endi?eler).

Geçerlik

Türkçe adaptasyon çal??mas?nda (Kalayc?, 2021), ölçe?in yap?sal geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Bu çal??malar, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun olarak dört faktörlü yap?y? korudu?unu göstermi?tir.

Geçerlik analizleri, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ba?ar?yla ölçtü?ünü kan?tlamak için **faktör analizi** yöntemleri kullan?larak desteklenmi?tir. Çeviri ve kültürel adaptasyon süreçleri, maddelerin Türk kültürü içinde anlam bütünlü?ünü ve uygunlu?unu sa?lamak üzere titizlikle yürütülmü?tür.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, ölçek maddelerinin iç tutarl?l???n? de?erlendirmi?tir. Adaptasyon çal??mas?nda kullan?lan iç tutarl?l?k katsay?lar? (genellikle Cronbach Alfa de?eri), Ya?lanmaya Yönelik Anksiyete Ölçe?i'nin yüksek düzeyde güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu göstermi?tir.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in farkl? maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçmede birbirleriyle uyumlu çal??t???n? ve dolay?s?yla tekrarlanan uygulamalarda benzer sonuçlar verece?ini i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, YAYÖ'nün klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda güvenle kullan?labilece?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçe formunun yap? geçerli?ini incelemek üzere yürütülen faktör analizi, 16 maddenin dört alt boyuta ayr?ld???n? do?rulam??t?r. Bu dört faktörlü yap?, ya?lanmaya yönelik anksiyetenin çok boyutlu do?as?n? yans?tmaktad?r ve orijinal ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumludur.

Aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizleri, ölçek maddelerinin ilgili alt boyutlara yüklenimlerinin güçlü oldu?unu ve faktörler aras?ndaki ili?kilerin beklenen düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Bu analitik sonuçlar, ölçe?in Türk örnekleminde sa?lam bir psikometrik yap?ya sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Kendi kendine raporlama ölçe?i

Maddeler ve Alt Boyutlar: 4 alt boyut ve 16 madde

Derecelendirme: 5'li Likert ölçek tipinde derecelendirme kullan?lmaktad?r:

Kesinlikle Kat?l?yorum
Kat?l?yorum
Karars?z?m
Kat?lm?yorum
Kesinlikle Kat?lm?yorum

Mevcut Diller: Türkçe (Adaptasyon), ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler, özellikle kad?nlar (Adaptasyon çal??mas? menopozal kad?nlar üzerinde yap?lm??t?r).

Ya? Grubu: Orta yeti?kinlik ve ileri yeti?kinlik.

Popülasyon Detaylar?: Türkçe adaptasyon çal??mas?, **Türk menopozal kad?nlar** örnekleminde yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lardan, ya?lanmaya dair her bir maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir. Puanlama, maddelerin içeri?ine göre genellikle ters veya düz yönde yap?l?r ve toplam puan ya?lanma kayg?s? düzeyini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik ölçme, ya?l?l?k, gerontoloji, psikometri, kayg?, faktör yap?s?, ölçek geli?tirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: I??l Kalayc?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: isilkalayci@sdu.edu.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: Süleyman Demirel Üniversitesi (Adaptasyon çal??mas? s?ras?nda ilgili kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in adaptasyon çal??mas? 2021 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için orijinal geli?tiricinin ve adaptasyon yazar?n?n etik ve telif haklar? çerçevesinde izinlerinin al?nmas? gerekebilir. Ticari olmayan akademik kullan?mlar için izin ?artlar? ilgili yazar ile ileti?ime geçilerek belirlenmelidir.

Ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas?na ait orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: yaslanmaya-yonelik-anksiyete-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ölçe?in Türkçe adaptasyonuna ili?kin temel referans a?a??dad?r:

Kalayc?, I. (2021). The Anxiety About Aging Scale: A validity and reliability study with Turkish menopausal women. *Turkish Studies-Social, 16*(5), 1785-1798. https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.52527

Makalenin tam metnine eri?im linki: turkishstudies.net

Ya?lanmaya Yönelik Anksiyete Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ölçek, toplam 16 maddeden olu?maktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen referans makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM